

Turčija podpisala pogodbo z Nemčijo

na nacijska diplomatska zmaga

FRANCOSKA OFENZIVA V SIRIJI

19. jun.—Nemčija in Italija, nezavezanica, sta podpisali pakt za dobo desetih let, ki pomeni, da se Turčija ne bo vojevala v vojni med Nemčijo in Anglijo. Na drugi strani Turčiji ni treba bati interakcije s strani Turčije, če se bo vojska med Nemci in Anglijo izpremenila v vojsko. Nemčija bo varna napadom s strani Turčije, zaplete v vojno z Rusijo.

Pakta je nadaljnja diplomatska zmaga. V Nemčiji je pogodbo podpisal von Papen, poslanik v imenu Turčije pa minister Sukru Saracoglu. Pakt določa med drugim, da se spoštujeta teritorialna celovitost in ne podvzame nobene akcije druga proti drugemu.

Na Egipt. 18. jun.—Ljube so se razvile kot posledica napada s Libiji, v kateri so udeleženi na stotine vojakov na obeh straneh. Angleži, da v Ameriki izdelana letala drže nemške letalnice v Libiji. Ako bo napad uspešen, bodo nemške letalnice v trikotju ozemlja Solluma.

Letalska poročila omenjajo, da Nemci in Italijani zavedajo se nevarnosti. Potegnili so tisoč vojakov s fronte pri Kufri, trdnjavi, ki leži 80 km od Solluma, in ušli protinastopu na anglejske vojske. V teh so Nemci utrpeli ogromne izgube. Angleška letala so včeraj napadla letalske baze ob libanjskem obrežju in osištne transportne linije.

Na Francijo. 18. jun.—Vojna poročila se glase, da so Nemci v Siriji v protinastopu proti angleški oborožitvi reokupirale strategično mesto Merjayoun. Angleži so ognjeni iz tega mesta, ki je le 100 milj od severne Palestine. Poročilo do-ka, da so francoske čete do-kovalno Kuneitro na južni strani Madjayouna.

Angleške in francoske vojske so okupirale Merjayoun in Kuneitro, glavno mesto istega imena, 7. junija. Mesto sta oddaljeni okrog 100 milj od Damaska, glavnega mesta Sirije. Francoske čete so se razvile tudi pri Kisouju, in

na 18. jun.—Angleški vojski v masnih formacijah so napadli na francoske vojske. Napadov so se razvili tudi v Ameriki izdelana letala.

Na 18. jun.—Angleški vojski v masnih formacijah so napadli na francoske vojske. Napadov so se razvili tudi v Ameriki izdelana letala.

Na 18. jun.—Angleški vojski v masnih formacijah so napadli na francoske vojske. Napadov so se razvili tudi v Ameriki izdelana letala.

Australija prepovedala stavke

Povečanje vojnih naporov naznanjeno

Canberra, Avstralija, 18. jun.—Premier Robert G. Menzies je sinoči naznanil serijo novih drastičnih ukrepov in popolno organiziranje dežele z namenom pospešitve in povečanja vojnih naporov. Stavke in izpori v industrijah so bili prepovedani z odredbo, ki je danes stopila v veljavo.

Menzies je dejal, da bodo uporni elementi in oni, ki sabotirajo vojne napore, internirani. Ustanovljen bo posebni tribunal z oblastjo neomejenega postopanja proti delavskim unijam in delodajalcem, ki bi kršili ukrepe. Vlada si je pridržala pravico zasede tovarni kompaniji, ki ne bi hotele kooperirati z njo v vseh ozirom.

Vladna oblast bo nadzorovala tudi proizvodnjo potrebščin za civilno porabo. Zadevne industrije bodo odslej naprej obratovale na omejeni podlagi. Seznam izjemnih plovil bo reduciran in vlada se ne bo obnavljala, če bo situacija zahtevala konfiskacijo ženskih delov v industrijah.

Obeta se nadaljnja redukcija odmerkov gasolina. Poraba gasolina, ki je pred vojno znašala 30,000,000 galonov mesečno, bo znižana na dvanajst milijonov. Premier je naznanil, da bodo ustanovljeni nadaljnji odbori, v katerih področja bo spadala kontrola nad plovidbo, železnice, cestami in premogovno industrijo.

Centralna Amerika podpira Roosevelta

San Jose, Kostarika, 17. jun.—Poučeni krogi pravijo, da je pet republik v Centralni Ameriki podprlo predsednika Roosevelta in njegovo izjavo, s katero je naglasil potrebo vseameriške obrambe. V tem smislu bodo informirale Nemčijo. Guatemalski zunanji minister je hotel izvesti mnenje vlad Kostarike, El Salvadorja, Nikaragve in Hondurasa potem, ko so nemški poslanci v teh državah vprašali, kakšno stališče zavzemajo. Alberto Guami, urugvajski zunanji minister, je naznanil, da se je posvetoval z diplomati vseh ameriških držav glede objave deklaracije o medkontinentalni solidarnosti.

Ameriški poslanik v Tokiju protestira

Tokio, 17. jun.—Ameriški poslanik Joseph C. Grew je izročil ostro noto japonskemu zunanjemu ministru Matsukazu zaradi japonskega bombnega napada na Čungking, kjer je sedež kitajske vlade. Bombe so padle na ameriško varnostno cono in v bližino ameriške topničarke Tuttle. Poslanik je protestiral takoj, ko je dobil zadevne informacije o bombardiranju iz Čungkinga. On ni sploh čakal na instrukcije od državnega departmента v Washingtonu.

Norris za raztegnitev TVA po vsej deželi

Washington.—Senator Norris iz Nebraske, "očče" Tennessee Valley Authority (TVA), je zadnje dni rekel v kongresu, naj vlada raztegne TVA — zgradi svoje elektrarne — po vsej deželi. S tem korakom bi ne zahteval le vsem potrebam po elektriki za industrijsko proizvodnjo, marveč bi tudi znižala cene za domačo porabo. On je leta 1938 predložil kongresu načrt za sedem "malih" TVA. Zdaj je rekel, če bi bil njegov načrt takrat sprejet, bi ne bilo nobenega govora o pomanjkanju elektrike.

RUSIJA POTEGLA ČETE IZ FINSKE BAZE

Telefonska zveza med Nemčijo in južnovzhodno Evropo pretrgana

POTEMNEVANJE RUMUNSKIH MEST

Helsinki, Finska, 18. jun.—Sovjetske čete odhajajo iz militaristične baze pri Hangu, otoku ob Finskem zalivu, ki ga je Rusija dobila v najem od Finske za dobo tridesetih let po končanju vojne. Čete so bile potegnjene tudi iz drugih finskih krajev, ki so prišli pod Stalinovo oblast. Sem dospela poročila se glase, da vlaki vozijo vojake v Leningrad.

Uradni krogi in prebivalci v Helsinku so silno vznemirjeni zaradi govorice in poročil o gibanju in koncentraciji čet na obeh straneh rusko-nemške meje.

Ankara, Turčija, 18. jun.—Nemško poslanstvo je poročilo, da je bila telefonska zveza med Nemčijo in južnovzhodno Evropo pretrgana 24. ur. Opazovalci vidijo v ozadju tega nacijske vojaške ukrepe. Nemški diplomati v Sofiji, Bolgariji, in Bukaresti, Rumuniji, niso mogli govoriti po telefonu z Berlinom.

Bukaresta, Rumunija, 18. jun.—Avtoritete so odredile potemnevanje vseh rumunskih mest. Gledališča in restavracije so dobile ukaz, da morajo biti zaprte ponoči.

Drastične restrikcije porabe gasolina so bile uveljavljene. Vsi vozniki privatnih avtomobilov bodo morali izročiti licence policiji v prihodnjih petih dneh. Dobili jih bodo nazaj le, če se bo pokazalo, da so potrebne v javnem interesu.

London, 18. jun.—Angleška časopisna agencija Reuters poroča iz Ankare, Turčije, da so se člani rumunske vlade umaknili iz Bukareste in odpotovali v neki podeželski kraj. Kaj je v ozadju te akcije, ni jasno.

Norveški krogi v Londonu dobivajo poročila o zbiranju nemškega vojaštva na norveškem zapadnem obrežju. Iz tega sklepa, da se Nemci pripravljajo na invazijo Škotske. Več vlakov, natrpanih z nemškimi vojski in pomorščaki, orožjem in bojnim materialom, je v zadnjih dneh odrinilo iz Oslo proti bazam na zapadnem norveškem obrežju.

Poučeni krogi pravijo, da je Anglija blokirala Petčam, finski luko ob Arktiku, "ker se nahaja več nemških vojaških divizij na finskem ozemlju."

Rudarji zahtevajo zvišanje plač

Zahtevajo nov mezdni sistem

Magna, Utah.—Unia CIO Mine, Mill & Smelter Workers je pričela z akcijo za zvišanje plač rudarjem, ki delajo v bakrenih rovih te države. Po konferenci unijinskih zastopnikov se je glavni predsednik Reid Robinson obrnil na državno operatersko zvezo z zahtevo za revizijo meznih lestvic.

Medze teh rudarjev so bazirane na cenah bakra—medze se dvigajo ali padajo s cenami te kovine. Zadnjih se bile po vladi in operatorjih določene nove cene bakra, "kar je avtomatično tudi določilo plače brez vsakega sodelovanja od strani unije," je dejal Robinson.

Na omenjeni konferenci so se unijanski zastopniki izrekli za uvedbo novega meznega sistema, ki ne bo baziral na cenah te kovine.

Nemčiji preti pomanjkanje olja

Ameriška organizacija orisala položaj

Washington, D. C., 18. jun.—Nemčija bo v bližnji bodočnosti občutila pomanjkanje olja po izjavi organizacije Foreign Policy Association, ki je študirala oljno situacijo z vidika vojnih operacij. Zaključke študije vsebuje pravkar objavljeni pregled. Organizacija poudarja, da Nemci ne morejo upati na uspešno organiziranje kontinentalne Evrope v gospodarskem oziru, dokler ne dobe dostopa do virov olja. Iz tega razloga so začeli kampanjo v Iraku in Perziji.

Pregled kaže, da Nemčija potrebuje 55,000,000 sodov olja in gasolina letno, dobi pa pa 37,000,000 sodov. V tem je vključeno sintetično in surovo olje v zapadni Evropi in vvoz iz Rusije in Rumunije, ki znaša 17,000,000 sodov. Iz tega sledi, da Nemčija kontrolira le 2.5% svetovne produkcije olja.

Velika Britanija kontrolira samo 10.5% produkcije olja, toda ima dostop do skoro neomejenih virov. Njen glavni problem je transportacija, ker je odvisna od zunanjega dovoza za svoje potrebe, ki znašajo 95,000,000 sodov olja na leto. Na drugi strani pa imajo osištne države ne samo potekoče pri transportaciji, temveč tudi pri razširjanju dobavljanja olja.

Organizacija dalje pravi v pregledu, da izguba oljnih pokrajin na Bližnjem in Daljnem vzhodu bi bila težak udarec Veliki Britaniji. V tem slučaju se bi položaj izpremenil v korist osištov.

Pomočnik newyorškega župana resigniral

New York, 18. jun.—Clifford T. McAvoy, pomožni komisar mestne blaginjske uprave, je resigniral na zahtevo komisarja Williama Hudsona. McAvoyja je imenoval za pomožnega komisarja župana La Guardia. Odstopil je kot posledica obdolžitve, da podpira organizacije, katere kontrolirajo komunisti. Očitek, da je član komunistične stranke, je zanikal. Vprašanje o McAvoyjevem sopotništvu s komunisti so potisnili v ospredje David Dubinsky, predsednik unije International Ladies Garment Workers, in drugi delavski voditelji, ki so bili kandidati za mestnega odbornika na listi Ameriške delavske stranke.

Repatriacija Madžarov iz ruske pokrajine

Budimpešta, Ogrska, 18. jun.—Trinajst tisoč Madžarov iz devetih vasi v Bukovini, katero je okupirala Rusija, je dospelo na Ogrsko. Bukovina je bila pred svetovno vojno avstrijska provinca, po razsulu avstrijskega cesarstva pa je prišla pod Rumunijo.

Nemčija taji bombardiranje Dublina

Berlin, 18. jun.—Vlada je zaničala trditve, da so nemška letala metala bombe na Dublin, glavno irsko mesto, 2. junija, ki so ubile čez dvajset ljudi in ranile več drugih. Natančna preiskava je ovrgla obdolžitve. Irska je protestirala v Berlinu in zahtevala odškodnino od Nemčije za povzročeno škodo.

Poljski državljani pozvani v angleško armado

Chicago, 18. jun.—Karol Ripa, poljski konzul v Chicagu, je pozval vse poljske državljane v starosti 18 do 50 let, naj se prijavijo kot prostovoljci za službo v angleški armadi. Izdaje poziva je odobrila poljska vlada v izgnanstvu v Londonu.

Amerika udarila nemške državljane

Domače vesti

Oblasti

Chicago.—Jakob Ameršek iz Mulberryja, Kans., je 17. t. m. obiskal gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete.

Poroke na farmah

Willard, Wis.—Pred dnevi sta bila tu civilno poročena Mike Krultz mlajši in Rosemary Malnar, oba člana SNPJ od rojstva. Zenin, ki je sin znanega Mika Krultza, je učitelj po poklicu in občinski tajnik. Obilo sreče! — Nadalje se je oženil Vincent Ružič z dekletom iz Detroita. Obilo sreče tudi njima! — M. Barlič se je poynil iz bolnišnice in zdaj se zdravi doma.

Is Minnesota

Chisholm, Minn.—Dne 17. t. m. so tukaj pokopali mladega Fr. Lavriča, čigar truplo je bilo zadnji teden pripeljano iz Clevelanda, kjer je mladenič ubil električni tok pri delu v tovarni, kakor je bilo že poročano. Ponesrečenec zapuša tukaj očeta, dva brata in dve sestri. Bil je član KSKJ.

Clevelandске vesti

Cleveland.—Dne 14. t. m. je umrl Jos. Prijatelj, star 53 let in rojen v Hojčah pri Sv. Gregorju. V Ameriki je bil 29 let in tu zapuša ženo, tri sinove, dve hčeri, tri brate in dve sestri. Bil je član društva 5 SNPJ.

Is New York

New York City.—Pokojni Louis Rupnik, ki je 13. junija preminul v Ridgewoodu, kot je bilo že poročano, je bil star 60 let, rojen v Idriji in v Ameriki je živel 32 let. Tukaj zapuša ženo, dva sinova in dve hčeri.

Premier King zavrača obdolžitve

Kanada ni šla v vojno iz sebičnih namenov

New York, 18. jun.—Kanadski premier W. L. Mackenzie King je v svojem govoru sinoči pobijal obdolžitve, da je šla Kanada v vojno iz sebičnih namenov. Dejal je, da je šla v vojno, "ker je jasno videla, da je njena svoboda, svoboda Severne Amerike, povezana s svobodo Velike Britanije."

King je govoril na zborovanju kanadskih organizacij v New Yorku. On je odločno zavrnil očitke kritikov, da Kanada zahteva gotovino za svojo pomoč Veliki Britaniji, zaeno pa jih je opozoril, da Kanada sama financira svoje vojne napore. Veliki Britaniji daje kredite in vojake. Univerza Princeton je Kingu nekaj ur prej podelila častno diplomu.

Načrt proti čikaški upravi poražen

Springfield, Ill., 18. jun.—Nižja državna zbornica je porazila Schnackenbergjev načrt glede preiskave trošenja denarja po demokratiški upravi, ki kontrolira Chicago in okraj Cook. To je udarec governerju Greenu, ki je zahteval preiskavo. Stirje republikanski poslanci iz Chicaga so se pridružili demokratom in glasovali proti načrtu.

Protistavkovna kampanja v Mehiki

Mexico City, 17. jun.—Načrt glede omejitve stavk v industrijah je bil predložen v senatu. Mnogi senatorji so izjavili, da bi morala vlada prepovedati stavke, dokler bo trajala vojna.

Odredba se ne tiče konzulov in nameščencev

HITLERJEVA VLA-DA PROTESTIRA

Washington, D. C., 18. jun.—Justični in zakladniški departmēt sta sinoči prepovedala odhod nemškim državljanom iz Amerike in njihovim poseščin in instrumental vse carinske in imigracijske uradnike, naj store potrebne korake, da ne bo noben nemški državljan zapustil te dežele. Akcija je bila podvzeta v soglasju z Rooseveltovo odredbo, s katero je "zamrznil" vso nemško imovino v Združenih državah. Ta prepoveduje Nemcem potegnitev in izvoz zlata, srebra in drugega premoženja, ki ga posedujejo.

Dasi je bila Nemčija le ena izmed šestnajstih držav, katerih premoženje je "zamrznil" Roosevelt zadnjo soboto, so njeni državljani edini, ki ne smejo zapustiti Združenih držav do nadaljnjega obvestila. Akcija ni bila odredjena proti državljanom drugih držav, med katerimi je tudi Italija, katerih imovina je bila "zamrznjena". Pred kongresom je zdaj zakonski načrt, ki določa, da morajo vsi tuji dobiti dovoljenje za odhod, preden zapuste to deželo.

Na podlagi sinoči objavljenih navodil morajo carinski in imigracijski uradniki skrbeti, da ne bo noben nemški državljan zapustil Amerike, dokler bodo regulacije in odredba v veljavi. Vsi izhodi so jim zaprti. Odredba vključuje vsa transportna sredstva—parnike, železnice, avtobuse, letala in mednarodne ceste. Akcija se ne nanaša na nemške konzule in uslužbenke, ki morajo odpotovati iz Amerike do 10. julija.

Državni departmēt je istočasno prepovedal izhajanje dovo-ljenj za prihod beguncev iz Nemčije in dežel, ki so prišle pod nacijsko dominacijo, kateri bi radi prišli v Združene države in pustili sorodnike doma. Zadevne instrukcije je dobil od departmēta Julian Harrington, načelnik sekcije za vizume. On je dejal, da je bil ta korak storjen, ker nacija forsira take begunce, da postanejo špiuni, z grožnjami aktualnega mučenja njihovih ožjih sorodnikov.

Berlin, 18. jun.—Hitlerjeva vlada je naznanila, da je naslovila oster protest Ameriki, ker je slednja odredila zatvoritev nemških konzulatov, zaeno pa je zapretila z zasego ameriškega premoženja v Nemčiji, da se maščuje nad ameriško vlado, ki je "zamrznila" nemško imovino v Združenih državah.

Uradna nacijska časopisna agencija DNB pobija obdolžitve, da so bili nemški konzulati središča nacijske propagande v Združenih državah. Pravi, da so brez podlage in ameriška akcija je v nasprotju z dogovorom.

Vsebinsa protesta ni bila objavljena. Ali bo Nemčija zaprla ameriške konzulate, da se maščuje nad Ameriko, ni znano. Uradni krogi molče o tem.

Rim, 18. jun.—Kralj Viktor Emanuel je sinoči podpisal dekret, ki določa "zmrznitev" ameriških kreditov, investicij in premoženja v Italiji, kot odgovor na alično Rooseveltovo akcijo. Fašisti napovedujejo, da bo Amerika kmalu šla v vojno. Ekonomska borba, ki jo vodi proti osištju, je prvi korak.

Ameriške investicije v Italiji, ki znašajo okrog \$145,000,000, morajo biti v smislu dekreta registrirane do 7. julija. Fašisti trdijo, da italijanska lastnina v Ameriki znaša \$65,000,000.

